

Sygn. akt VII U 1326/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Graczyk

Protokolant: sekretarz sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 stycznia 2019 r. w Warszawie

sprawy E. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 23 sierpnia 2018 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala wysokość emerytury E. H. od 1 lipca 2018 r. na podstawie art. 26 Ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. w kwocie 6.589,75 zł (sześć tysięcy pięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych siedemdziesiąt pięć groszy).

UZASADNIENIE

E. H. w dniu 8 października 2018 r. złożyła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie zaskarżając decyzję w/w organu rentowego z dnia 23 sierpnia 2018 r., znak: (...). Odwołująca wskazała, że przyznana jej emerytura w kwocie 6.388,26 złotych została obliczona na mieszanych zasadach. Dalej stwierdziła, że na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (zwanej dalej „ustawą”) wysokość świadczenia wyniosłaby o 200,49 złotych więcej w kwocie 6.589,75 złotych. W związku z tym ubezpieczona wniosła o zmianę decyzji i przyznanie jej świadczenia emerytalnego na podstawie art. 26 ustawy w kwocie 6.589,75 złotych (k. 3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 5 listopada 2018 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że wysokość przyznanego świadczenia odwołującej jako korzystniejsza została ustalona w myśl art. 183 ustawy, a więc 20% na podstawie art. 53 ustawy i 80% w związku z art. 26 ustawy po przekazaniu środków z Otwartego Funduszu Emerytalnego na dochody budżetu państwa. W ocenie Oddziału ubezpieczona będąca członkiem OFE we wniosku o emeryturę uzależniła przekazanie środków w nim zgromadzonych za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa od stwierdzenia, czy jest to dla niej korzystne. W związku z tym organ rentowy stwierdził, że obliczył odwołującej wysokość emerytury na trzy sposoby, tj. na podstawie art. 26 ustawy, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych oraz w myśl art. 183 ustawy. Organ rentowy podniósł, że wysokość emerytury obliczonej na podstawie art. 183 ustawy jest najkorzystniejsza, a co za tym idzie brak jest podstaw do zastosowania art. 26 ustawy

(k. 4 a. s.).

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 6 grudnia 2018 r. wniósł również o zasądzenie od odwołującej na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 11 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. H., urodzona w dniu (...), złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 20 października 2014 r.
o przyznanie prawa do emerytury (k. 1 a. e.).

Po rozpoznaniu wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał trzy decyzje z dnia 9 grudnia 2014 r., znak: (...) przyznające odwołującej emeryturę. W pierwszej z nich wyliczono emeryturę na kwotę 3.486,14 złotych zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy a w drugiej na kwotę 4.209,89 złotych na podstawie art. 183 ustawy. W trzeciej zaś organ rentowy wyliczył ubezpieczonej emeryturę kapitałową na kwotę 543,61 złotych na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (k. 28-37 a. e.).

Organ rentowy decyzją z dnia 17 kwietnia 2015 r., znak: (...) przyznał emeryturę odwołującej od dnia 1 października 2014 r. i zawiesił jej wypłatę z powodu kontynuowania przez nią zatrudnienia (k. 41 a. e.).

Zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 27 lipca 2018 r. odwołująca była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od dnia 7 maja 1996 r. do dnia 27 lipca 2018 r. (k. 55 a. e.).

Odwołująca w dniu 27 lipca 2018 r. złożyła wniosek do organu rentowego o wypłatę świadczenia emerytalnego w związku z rozwiązaniem stosunku pracy (k. 53 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 23 sierpnia 2018 r., znak: (...), zgodnie z którą ustalił odwołującej wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od dnia 1 lipca 2018 r. Organ rentowy w decyzji wskazał, że świadczenie obliczone zgodnie z art. 26 ustawy wynosi 6589,75 złotych, a na podstawie art. 183 ustawy 6388,26 złotych. Oddział stwierdził, że przyznał ubezpieczonej emerytury w wariantcie najkorzystniejszym w kwocie 6388,26 złotych (k. 63 a. e.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach rentowych. W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, który nie był kwestionowany przez strony procesu, stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. H. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 23 sierpnia 2018 r., znak: (...) jako zasadne podlega uwzględnieniu.

Zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 z późn. zm.) ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy.

Emerytura na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach przed dniem 1 stycznia 2013 r. (przed zmianą wynikającą z art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 11 maja 2012 r.

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. z 2012 r. poz. 637) przysługiwała ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy osiągnęli powszechny, podstawowy wiek emerytalny, wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet oraz wykazali okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat.

Emerytura zgodnie z w/w przepisem, tak w poprzednim stanie prawnym, jak obecnie, obliczana jest według zasady określonej w art. 53 ustawy emerytalnej jako procent kwoty bazowej oraz okresów składkowych i nieskładkowych, wyliczony według wskaźników wskazanych w art. 53 ust. 1 pkt 2-3, z uwzględnieniem art. 55. Oznacza to, że dla niektórych osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. przewidziana została możliwość obliczenia emerytury według wartości zgromadzonych składek, na zasadach określonych w art. 25 i 26 ustawy. Jak wskazuje powołany wyżej art. 55 ustawy, dotyczy to tych osób, które po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego pozostawały w ubezpieczeniach emerytalnym i rentowych (obowiązkowych lub dobrowolnych), a z wnioskiem o emeryturę wystąpiły po dniu 31 grudnia 2008 r. Warunkiem uwzględnienia takiego wniosku jest ustalenie, że emerytura obliczona na podstawie art. 26 ustawy jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy, co jest możliwe w przypadku osób, które po wejściu w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podlegały ubezpieczeniom przez odpowiednio długi okres i osiągały wysokie przychody.

Wątpliwości powstałe na tle stosowania art. 55 ustawy zostały rozstrzygnięte w orzecznictwie przez stwierdzenie, że ustanawia on uprawnienie do przeliczenia emerytury ustawowej dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem 31 grudnia 1948 r., którzy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuowali ubezpieczenie i wystąpili o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. niezależnie od tego, czy wcześniej złożyli wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013r., sygn. akt II UZP 4/13). Sąd Najwyższy uznał także, że emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z wnioskiem emerytalnym na podstawie dotychczasowych zasad nie traci prawa do ustalenia korzystniejszej wysokości emerytury "kapitałowej", jeżeli kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz, gdy z wnioskiem o przyznanie tej emerytury wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013r., sygn. akt II UK 23/13).

W niniejszej sprawie odwołująca urodziła się w dniu (...), zatem należy do kategorii osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Z niekwestionowanego stanu faktycznego wynika, że ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w dniu 20 października 2014 r., a więc po dniu 31 grudnia 2008 r. W następstwie kontynuowania zatrudnienia organ rentowy zawiesił wypłatę przyznanego jej świadczenia w dniu 17 kwietnia 2015 r. Z motywów przedstawionego orzecznictwa wynika, że także emeryt, który po ustaleniu emerytury był osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuował obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachował status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym do jego obliczenia metodą "kapitałową". Odwołująca udowodniła tą okoliczność, ponieważ w okresie, w którym nie pobierała emerytury, była ubezpieczona z tytułu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Ustawodawca daje możliwość wyliczenia emerytury w najkorzystniejszym wariantcie, jeżeli świadczenie obliczone według nowych zasad na podstawie art. 26 jest wyższe od obliczonego zgodnie z art. 53 ustawy, o ile wnioskodawca spełnia warunki wymagane w art. 55 ustawy, w tym złożył wniosek emerytalny po dniu 31 grudnia 2008 r.

Przedstawione orzeczenia wskazują na kierowanie się przy wykładni art. 55 ustawy brzmieniem przepisu z dostrzeżeniem, że nie wynika z niego, aby wniosek o emeryturę w powszechnym wieku musiał być pierwszym o świadczenie. Traktuje się także zawartą

w nim regulację jako uprawnienie do przeliczenia emerytury przyznanej i wypłacanej na podstawie art. 27 ustawy dla wszystkich ubezpieczonych, którzy nadal, po uzyskaniu statusu emeryta, opłacają składki na ubezpieczenie społeczne emerytalne i rentowe, przez co pomnażają swoje konto, pod warunkiem jednak, by wystąpili z wnioskiem o emeryturę nie wcześniej niż po dniu 31 grudnia 2008 r., czyli by nie mieli ustalonego prawa do emerytury przed wskazaną datą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014r., sygn. akt I UK 345/13).

Przenosząc wskazane rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że odwołująca spełniła wszystkie warunki, od których zależy możliwość zastosowania art. 55 ustawy, a mianowicie po osiągnięciu wieku emerytalnego kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe, co wprost wynika z dokumentów znajdujących się w aktach rentowych. Przyznanie emerytury nastąpiło decyzją z dnia 9 grudnia 2014 r. wydaną na wniosek złożony w dniu 20 października 2014 r. Ponadto, co było wskazywane, ubezpieczona po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuowała ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

W związku z tym wbrew stanowisku organu rentowego nie zachodzą podstawy do nieuwzględnienia jej wniosku o wyliczenie emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej. Sąd zważył, że przedstawiona wykładnią art. 55 ustawy i stan faktyczny ustalony w sprawie wskazują, że nie można pozbawić odwołującej prawa do przeliczenia świadczenia emerytalnego według art. 55 w związku z art. 26 ustawy. Stanowisko przedstawione przez organ rentowy w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i podtrzymywane w toku procesu po wniesieniu odwołania nie miało zatem żadnych podstaw prawnych i jest sprzeczne

z wykładnią powołanych przepisów. Z treści zaskarżonej decyzji wynika wprost, że dla odwołującej najkorzystniejszy wariant obliczenia świadczenia wynika z art. 26 ustawy. Ponadto pełnomocnik organu rentowego na rozprawie w dniu 11 stycznia 2019 r. wskazał,

że brak jest podstawy prawnej do wydania decyzji w takim kształcie, w jakim została sporządzona w oparciu o wytyczne Członka Zarządu ZUS.

Sąd Okręgowy uznał zatem, że organ rentowy powinien obliczyć emeryturę odwołującej zgodnie z dyspozycją art. 55 w związku z art. 26 ustawy emerytalnej.

W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. nastąpiła zmiana zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie jej wysokości począwszy od dnia 1 lipca 2018 r. w kwocie 6.589,75 złotych.

(...)

(...)